

[Carl P. Jensen.]

kreds. Det medførte, at den daværende minister for Grønland nedsatte et udflytningsudvalg, der i marts 1967, dvs. for 3 år siden, afgav en betænkning, der i øvrigt præciserer, at det mest uegnede sted, man kunne anbringe KGH, var Hansthölm. Nu kan jeg ikke lade være at erindre om, at den 1. marts 1967 efterlyste hr. H. C. Toft en afklaring med bemærkning om, at den påfølgende 15. marts 1967 var sidste frist for, at han — som han sagde — kunne fremsætte et lovforslag om udflytning af KGH med mulighed for at få det gennemført i samlingen 1966-67. Jeg må være enig i, at det formentlig ikke haster, og det hører i hvert fald ikke hjemme i denne debat, så meget mere som vi har en udtalelse fra landsrådsformanden om, at det for ham er ganske underordnet, hvor man placerer KGH; for ham er det afgørende, at forsyningerne når frem.

Jeg må beklage, at taletiden, som er begrænset til et kvarter, ikke tillader mig at komme ind på det hav af problemer, der kunne komme på tale ved en lejlighed som denne. Det problem, som ministeren blot strejfer med en bemærkning om, at man overvejer mulighederne for at indføre jordrente i Grønland, synes jeg er et vitalt problem. Man kan vel næppe tænke sig at løse beskatningsproblemet i Grønland, som der nu er lagt op til, uden at have jordspørgsmålet afklaret. Det er jo en kendt sag, at der i Grønland allerede er flere eksempler på, at relativt værdiløse — huse vil jeg ikke sige, men relativt værdiløse skure er budt op i betydelige afståelsessummer, fordi den nu udarbejdede byplan giver det pågældende areal en meget høj beliggenhedsværdi. Jeg mente i øvrigt, man var så langt fremme i dette arbejde, at man var ude over overvejelserne og kunne gå i gang med opgaven.

Der er også et andet problem, der trænger sig på, og det er spørgsmålet om én bygge-lovgivning for Grønland. Det er et af de mest presserende, fordi man inden længe kommer til at opleve et hav af byggeri i

Grønland, uden at man har hånd i hank med, hvad der må bygges, og hvordan der må bygges. Jeg beklager, at disse meget omfattende problemer ikke kan belyses i alle deres aspekter — det kunne næppe gøres selv med en timelang taletid.

På den anden side er det min opfattelse efter at have læst ministerens tale igennem, at det vil være meget vanskeligt at finde noget kontroversielt, og det har i og for sig aldrig, når det har drejet sig om Grønland, været de store principielle problemer, der har skilt os. Det vil heller ikke være tilfældet, når det gælder en kommende byrde- og ansvarsfordeling ved indførelse af beskatning i Grønland. Jeg er enig med ministeren, når han peger på, at overdragelsen af et større ansvar for den kommende udvikling må stå i meget nøje forbindelse med større økonomiske bidrag end hidtil. Der kan ikke herske tvivl om, at målet med Grønlandspolitikken må være at give den grønlandske befolkning et større ansvar for udviklingen helt på linje med det, vi kender i vore kommuner her i landet. Det vil for den grønlandske borger også give svaret på, hvorfor de forskellige opgaver må løses på denne eller hin måde.

Lembourn: Man kunne for nylig i en leder i bladet Grønlandsposten læse, at Grønland blev voldttaget. Lignende krasse udtalelser har man kunnet finde i de sidste par år i Grønlandsposten og i andre grønlandske blade. Det er stærke ord, men grønlanderne har i de sidste år brugt stærke ord i bedømmelsen af den førte Grønlandspolitik.

Der vil sikkert også i dag komme en stærkt engageret kritik frem af meget af det, danskerne har gjort i Grønland, og derfor skal det som indledning siges, at hvad vi end når frem til af kritiske holdninger, så er der blevet ofret meget store midler fra Danmarks side. Der er næppe noget udviklingsområde i verden, hvor der er gjort en større indsats pr. indbygger end i Grønland. Det skal også siges, hvordan kritikken så